2de. JAARGANG. CURACAO DEN 13n. JUNI 1885. N° 76.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao,* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba,* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire,* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

15 Juni *Maracaibo* van Maracaibo.
17 „ *Paketsch.* „ St. Thomas.
19 „ *Harrison* „ Liverpool.

CALENDARIO.
Juni.

14, 3e DOM. despues di Pentec.
15. LUNA. S. Modesto i Sta. Crescencia, mm.
16. MARTES. S. Juan Francisco Regis, c.
17. RAZON. S. Reynero, S. Manuel, mm.
18. HUEBES. Stoe. Marco i Marcelino, mm.
19. VIERNES. Sta. Juliana de Taleonieri, v.
20. SABRA. S. Silverio, papa i m.

STAND DER MAAN.
E. K. 19 Juni 9 ure 12 m. A. M.

Opkomst der Zon:
15 Juni 5 ure 37 m.
Ondergang der Zon:
15 Juni 6 ure. 23 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

17 Juni *Valencia* naar New-York.
19 „ *Duitschst.* „ Hamburg.

EENE KATHOLIEKE SCHOOL
VOOR JONGELINGEN.

Het was een hoogst belangrijk feit, toen weinige maanden geleden te Pietermaai een Katholieke School voor jongelingen geopend werd, waar onderwijs gegeven wordt volgens onze Koloniale wetgeving voor de School-Afdeeling III en II. Wat wij die Katholieke jongensschool van harte hebben toegewenscht en toegebeden, is geschied. Ruim tweehonderd scholieren genieten aldaar, sinds een paar weken reeds na de opening der school, een onderwijs dat onder de leiding van den Zeer Eerwaarden Directeur zeer veel goeds voor de Curaçaosche jeugd doet voorspellen. Ter eere van den Curaçaoschen jongeling zij het gezegd, dat op die school in hem vele van die goede eigenschappen zijn ontdekt, die men wel eens aan hem heeft willen ontzeggen. Toch is het niet hoofdzakelijk die School van Pietermaai, waar wij heden de aandacht onzer Lezers op wenschen te vestigen.

In ons artikel over de plechtige inwijding der Pietermaaische Jongensschool schreven wij: „Wij hopen, dat de tijd niet verre meer wezen zal, dat er op die School ook eene Afdeeling I zal worden opgericht". Welnu, eerder dan wellicht iemand had mogen verwachten, en wel te *Otrobanda*, zal n. l. op den 1sten Juli aanstaande eene KATHOLIEKE SCHOOL VOOR JONGELINGEN worden geopend, waar, tegen een redelijk bedrag van schoolgeld, onderricht zal gegeven worden in leervakken van *Lager, Middelbaar* en *Hooger Onderwijs*, gelijkstaande tevens met die van de Afdeelingen III, II en I. De officiëele aankondiging van de oprichting dier School vinden onze Lezers aan het hoofd der advertenties van dezen dag.

Met vreugde begroeten wij deze [illegible]sche zaak, die zeker niet zonder groote offers, onnoemelijke zorgen en vurig vertrouwen op de verdere hulp der Goddelijke Voorzienigheid door Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk en door de bemoeiingen van „de Commissie voor R. K. Scholen," welke door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid daartoe is benoemd, op 1 Juli a. s. zal tot stand komen. Dat de lessen in de onderscheidene leervakken dier School zullen gegeven worden door den Hoogw. Heer dr. M. A. Baralt, en den WelEdl. Heer B. H. J. Huyke, is waarlijk geen geringe aanbeveling, en gewis een zekere waarborg voor vele ouders en voogden. Immers de namen dier Heeren hebben sinds tal van jaren zelfs op honderden plaatsen in den omtrek van ons kleine Curaçao een welverdienden edelen klank. Wij verheugen ons niet minder, dat zulk eene Inrichting van Onderwijs tevens een zekere tegemoetkoming zal kunnen wezen voor die bijzondere onderwijzers, welke natuurlijkerwijze door de invoering van de nieuwe Verordening in hunne belangen zullen moeten lijden. Daarenboven is het hulp-personeel, voor zoover ons bekend is, in alle opzichten voldoende en op de hoogte van zijne taak, terwijl in verloop van korten tijd ook uit Nederland-zelf de onderwijskrachten aanmerkelijk versterkt en uitgebreid zullen worden.

Wat die „Katholieke Bijzondere School" beoogt, is voor iedereen duidelijk. Het openbaar Onderwijs is *neutraal*, en daarom voor iedereen, die zijne kinderen in het Israëlitisch, Protestantsch of Katholiek wil doen onderwijzen en opvoeden, in vele opzichten en wel op de gewichtigste punten zeer *onvoldoende, gebrekkig, onvolledig*. Men leze hierover, wil men tot den kern der quaestie doordringen, het artikel „ONDERWIJS en OPVOEDING" in N° 74 van ons blad, waarin zelfs een tegenstander van alle Geloof het recht en den plicht der Katholieken volmondig erkent om Katholieke Bijzondere scholen op te richten.— Moge derhalve de stichting van onze „*Katholieke Bijzondere School*" op Otrobanda, een middel zijn, waardoor onder Gods heiligen zegen veel heils zal bewerkt worden voor het welzijn dezer Kolonie en voor den bloei van het Katholiek geloof! Dan zal ook de wensch in vervulling zijn getreden, die in de „Memorie van Antwoord, enz." dd. 26 Apr. 1884 voor den bloei der Bijzondere Scholen gedaan werd. Dat edel woord luidt immers:

„Mocht het openbaar Onder„wijs groote mededinging vin„den in het bijzonder Onderwijs, „het zou in plaats van gevaarlijk „veeleer wenschelijk zijn te ach„ten.

„Die mededinging toch zal al„leen dan in ernst mogelijk zijn, „wanneer het bijzonder Onder„wijs zich heeft weten te ver„heffen tot het peil, waarop het „openbaar Onderwijs door de „invoering der Verordening zal „zijn gebracht — en mocht deze „er zoo toe bijdragen, om ook „het bijzonder Onderwijs te ver„beteren, te zegenrijker vruchten „zou zij dragen."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 11n Juni 1885.

Bij Koninklijk besluit van 28 April 1885 N° 30, is aan den Heer G. A. L. FERGUSON, officier van gezondheid 1e. klasse bij de landmacht in West-Indië, chef van den Geneeskundigen dienst op Curaçao, vergunning verleend tot het dragen der versierselen van ridder der orde van "Isabella la Católica", waartoe hij door Zijne Majesteit den Koning van Spanje is benoemd.

Bij Koninklijk besluit van 5n Mei 1885 N° 65 is aan de Heeren E. D. E. VAN DEN BOSSCHE, W. E. BOYÉ en A. D. JESURUN vergunning verleend tot het aannemen van het ordeteeken der 3e. klasse van het Borstbeeld van den Bevrijder, hun door den President van de Vereenigde Staten van Venezuela geschonken.

Aan den Heer J. A. TYDEMAN, predikant bij de Vereenigde Protestantsche gemeente alhier, toegestaan, om eene dienstreis te ondernemen naar de eilanden Aruba en Bonaire.

De Heer H. HAYTINK, gewezen hoofdonderwijzer te Wageningen, benoemd tot Directeur-leeraar bij het openbaar onderwijs op dit eiland.

Met ingang van 1° Juli e. k.
a. de betrekking van Ambtenaar, belast met het toezicht op den in- en uitvoer aan de lage Westkust van Bonaire, opgeheven;
b. aan den Heer E. E. JARMAN, ambtenaar, belast met bedoeld toezicht, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, met behoud van aanspraak op pensioen.

De Heer A. L. S. MULLER, 2e. luitenant der Infanterie, eervol ontheven van de waarneming der betrekking van Rooimeester alhier.

De als maréchaussée der 2e. klasse bij de brigade in deze kolonie gedetacheerde infanterist derzelfde klasse, R. VAN DER MEER, naar het Garnizoen teruggezonden.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

— Per stoomschip *Prins Willem I*, kapt. C. RADEMAKER, zijn jl. Zondag alhier aangekomen: de heer H. HAYTING en echtgenoote; luitenant L. A. FERGUSON. commandeerende een detachement kolonialen, waaronder een onder-officier, de sergeant W. H. VAN KLEUNEN; en de sergeant-majoor geweermaker W. J. VERKOUTEREN en echtgenoote.

Het detachement werd, na zijne ontscheping, met muziek van de garnizoens-kapel het *Waterfort* binnengebracht.

— VRIJDAG a. s. zal Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk in de kerk van O. L. V. van den Rozenkrans op Pietermaai 's avonds ten half zeven ure de plechtigheid verrichten van de inzegening der 14 Lijdensstaties.

NEDERLAND.

Naar men meldt, moet Z. M. de Koning voornemens zijn in Augustus a. s. eenigen tijd op *Oranje-Nassau's-Oord*, bij Renkum, verblijf te houden.

— Omtrent de plannen van den nieuwen Minister van Financiën schrijft men aan het *Hdbl.*, dat waarschijnlijk gehandhaafd zullen worden de voorstellen, thans bij de Kamer aanhangig, tot verhooging van het recht van overgang op effecten

bij overlijden, verder het gewijzigd en wellicht nog te wijzigen ontwerp omtrent de verandering der artt 240, 242 en 247 der Gemeentewet, waarbij dan niet onwaarschijnlijk de belasting op spoorwegkaartjes zal worden gevoegd. Bij deze ontwerpen zal het voorloopig wel blijven.

— De nieuw benoemde Bisschop van Breda, Mgr. P. Leyten, zal op den feestdag van de HH. Apostelen Petrus en Paulus in de Bisschoppelijke Kathedraal te Breda gewijd worden door Z. D. Hgw. Mgr. Snickers, Aartsbisschop van Utrecht.

— Op vergevorderden leeftijd is te Scheveningen overleden de heer *A. J. L. M. Lux*, oud-president van den Hoofdraad der St. Vincentius-Vereeniging in Nederland, voormalig Referendaris bij het ministerie voor de zaken van de R. K. Eeredienst; na de opheffing van dat departement, Referendaris bij het depart. van Justitie afdeeling Eerediensten.— Hoogst verdienstelijk ambtenaar, was de overledene in vroeger dagen de vertrouwde raadsman van vele ministers in zaken de Kath. Kerk betreffende. Hij was Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en Kommandeur der St. Gregorius-orde.

— De feestelijke opening van het Rijksmuseum te Amsterdam is bepaald op 12 Juli e. k. Eene Commissie wil door een historisch-allegorischen optocht aan de plechtigheden een eigenaardigen luister bijzetten. Bij een aantal kunstvrienden en vereerders van den architekt P. J. H. Cuypers bestaat het voornemen, hem een gouden gedenkpenning aan te bieden.

BUITENLAND.

ROME, 26 Mei.— De Koning van Abessynië is niet ongenegen een overeenkomst met Italië aan te gaan betreffende Massanah, eene stad aan den oever van de Roode Zee, en belangrijk wegens haren handel met Abessynië.— Dienzelfden dag meldde men, dat de Italianen reeds een eiland in de nabijheid van genoemde stad in bezit genomen hadden.

— Zondag den 3n Mei, werden de Duitsche pelgrims, ten getale van 1200 bij den H. Vader ter audientie ontvangen. Prins Löwenstein las een adres van hulde en toewijding voor, waarop Paus Leo XIII, o. a. antwoordde: Sedert het begin van ons pausschap hebben Wij alle zorg besteed aan de belangen der Katholieken van Duitschland; Wij stellen alles in het werk, om u den vrede en de vrijheid van godsdienstoefening te doen hergeven. Niets hebben Wij nagelaten, en zijn steeds van de ware toedracht der zaken volkomen ingelicht. Bij de behandeling dezer buitegewoon gewichtige aangelegenheid waren Wij altijd zeer toegeefelijk en ruim van opvatting, en zijn ook voor het vervolg bereid, in dien zin voort te gaan. God geve, dat eindelijk de begeerde vrede tot stand komen! Dit zou eene weldaad zijn, niet alleen voor de Kerk, doch ook voor de Staten. Blijft u steeds aankanten tegen de geheime genootschappen en het Socialisme. Doet alles ten beste van den arbeidenden stand! De staats-burgers zijn des te getrouwen, naarmate zij trouwer aan de godsdienst gehecht zijn.

— Dezer dagen verleende Z. H. audientie aan de nieuw-bekeerlingen mev. Ch. Smith en hare dochter Florence. Moeder en dochter hadden eenige dagen te voren het Protestantisme afgezworen in handen van den aartsbischop mgr. Sallua, Lid van het H. Officie, die haar plechtig in de Katholieke Kerk opnam.

— Z. H. Leo XIII zal binnen eenige dagen een bezoek brengen aan het nieuwe hospitaal, dat hij in de omgeving des Vatikaans voor cholera-lijders heeft laten bouwen. Het hospitaal moet in hooge mate voldoen, en zeker zullen er weinig hospitalen in Europa zijn, die dat van Leo XIII overtreffen, daar het niet alleen uit hygiënisch oogpunt voortreffelijk is ingericht, maar ook aan alle eischen, die op wetenschappelijk gebied gesteld kunnen worden, voldoet. Van de toepassingen der nieuwste uitvindingen is ruimschoots profijt getrokken, vooral ook van den stoom en de electriciteit. Binnen kort zal er te Rome een brochure verschijnen, waarin eene zeer uitvoerige beschrijving van het hospitaal zal gegeven worden.

PARIJS, 26 Mei.— De Fransche vertaling van het vredesverdrag met China is door beide Regeeringen aangenomen. Alleen de afkondiging van het verdrag in de Chineesche taal ontbreekt nog om het werk des vredes geheel te voltooien.

— De rustige burgers, die het eenigszins doen kunnen, verlaten langzamerhand de onveilige stad. Er stonden in 't begin van Mei, volgens een rapport van den prefect der Seine, 42.000 woningen te Parijs ledig; terwijl tevens in de stad ruim 21,000 vagebonden rondliepen, die geene huisvesting hadden.

— Rusland kan, in geval van oorlog, over een ontzachlijk aantal manschappen beschikken. Volgens opgaven van verleden jaar, bestond het reserve-leger van hen die den werkelijken dienst in het leger reeds volbrachten, uit 1.405,910 man. Daarbij komt dan nog de landweer, die ook in geval van oorlog opgeroepen kan worden en die uit 2.077,000 man bestaat. Dat is dus een *hulpleger* van bijna 3½ millioen man.

— De heeren Hochkiss, de bekende industriëelen, hebben op 8 Mei des namiddags eene bestelling ontvangen van 200 kanonnen van 27 mM. voor het Engelsche Gouvernement; 2 uren later eene bestelling van 100 revolver-kanonnen van 37 mM. voor Rusland, en een uur daarna eene bestelling van 50 kannonnen dierzelfde soort voor Italië,— alles met aanbeveling van buitengewonen spoed.

BEIEREN.— In de parochie-kerk te Jetzendorf is een geheele Protestantsche familie bestaande uit vader, moeder, een meerderjarige dochter, 2 zoons en een oom van dezen, onder groote deelneming der parochianen, in den schoot der katholieke Kerk opgenomen.

BERLIJN, 26 Mei.— Een Duitsch eskader, bestaande uit de gepantserde korvetten " Prins Adalbert", " Stotsch " en " Elisabeth", wordt voor het eiland Zanzibar (O.-Afr.) uitgerust.

— Graaf Herbert Bismarck heeft zich naar den Haag begeven om daar zijne geloofsbrieven te overhandigen. Hij reist in gezelschap van Graaf Roseberry, die vooraf te Berlijn een onderhoud met den Italiaanschen gezant Graaf Lannay gehad heeft.

De Communisten te Parijs.

Maandag 25 Mei jl. begaven zich niet minder dan 8000 personen naar het kerkhof Père la Chaise, om de begrafenis van den Communist Courmet bij te wonen. De politie onthield zich van elke inmenging in dien onzachlijken optocht tot op het oogenblik dat de communisten met hun roode vlag het kerk hof verlieten. Toen de aanwezige gerechtsdienaars zich nu van de vlag wilde meester maken, bleken zij hiertoe niet bij machte te zijn en riepen de hulp in van de republikeinsche garde. In de worsteling die hierop volgde werden 30 personen gekwetst en 5 gedood.

De prefect van politie heeft daarop een decreet uitgevaardigd, dat later door de Regeering bekrachtigd is geworden, waarbij verboden wordt, voortaan bij openlijke demonstraties roode vlaggen of vaandels te vertoonen. Deze houding van de Regeering tegenover de Communisten getuigt van hare ongerustheid over de woelingen dier machtige anarchisten; zelfs verwacht men eertsdaags een gevaarlijke uitbarsting der Commune. Velen zijn van oordeel, dat men de anarchisten met krachtige maatregelen moet in bedwang gaan houden. Sedert de dagen der Commune immers hebben er geene zoo hevige tooneelen van oproer plaats gegrepen als die van 25 Mei ll.— Ook den 26n Mei waren er weder een 4000 menschen op de been om het hoofd der Communisten, Charles Amouroux, grafwaarts te vergezellen. Onder de aanwezigen werden ook verscheidene leden van den Parijschen gemeenteraad opgemerkt. Aan het graf voerden twaalf redenaars het woord. Het comité der revolutionairen, dat mede aanwezig was ontrolde na afloop der begrafenis de roode vaan, die door de menigte met een: „ Leve de Commune!" begroet werd. De zegevierende en dreigende houding der Communisten, vooral sedert de politie en militaire macht zich op 25 Mei met zoo weinig eer teruggetrokken hebben, veroorzaakt groote ongerustheid onder de burgerij en verwekt bij hen een gevoel van wrovel tegen de Regeering.

Verscheidenheden.

Een Aartsbisschop tot den bedelstaf gebracht.

Frankrijk dankt in Algiers evenzeer als waar ter wereld ook zijnen roem grootendeels aan het Katholiek geloof: en dat de Franschen ondanks vele fouten der regeering en de knoeierijen van ambtenaren nog in die kolonie bij de inlandsche bevolking op gehoorzaamheid en tot zekere hoogte zelfs op achting en genegenheid rekenen kunnen, is niet minder aan de Missionarissen toe te schrijven. Tot schande van de Fransche bewindsmannen die alles uitdenken om de Katholieke Kerk te hoonen en te verdelgen, ja zelfs den armen missionaris de penningen te onthouden waarop hij krachtens plechtig bezworen tractaten onmiskenbaar recht heeft — leest men de volgende bizonderheden betrekkelijk een der doorluchtigste zonen van Frankrijk.

Z. Emin. *kardinaal Lavigerie*, aartsbisschop van Algiers, en apostolisch administrator van Tunis, trekt thans, overeenkomstig zijn aangekondigd plan, Frankrijk door, om de liefdadigheid in te roepen der geloovigen voor zijn geestelijkheid, de pioniers der ware beschaving, die ten gevolge van de belangrijke vermindering der staatstoelagen, waarvan zij in den loop van dit jaar het slachtoffer waren, zich gedwongen zien almoezen te vragen. Zondag hield hij een predikatie tot dat doel in de Madeleine-kerk te Parijs en reeds een uur vóór den bepaalden tijd was in de ruime kerk geen enkele plaats meer onbezet. De *Temps*, een liberaal republikeinsch blad, dat dus zeker niet van optimisme verdacht kan worden, geeft van het geziene en gehoorde het volgend verslag: „ Met zijn vurig oog, zijn gelaat gebruind door de zon en zijn langen, grijzen baard, heeft Mgr. Lavigerie iets krachtigs en mannelijks, dat terstond voor hem inneemt. Zijn sermoen was veeleer een redevoering, vol van feiten, cijfers, politieke en vaderlandlievende beschouwingen. Het zou zoowel op zijn plaats zijn geweest in een beraadslagende vergadering als in een tempel, en de redenaar zelf zou zoowel thuis behooren op de parlementaire tribune als op den predikstoel. De kardinaal eindigde zijn sermoen met de aankondiging, dat hij-zelf de collecte zou houden. „„ De eerste maal ", zei hij, „„ dat ik den Afrikaanschen bodem betrad, vroegen muzelmansche bedelaars mij een aalmoes in Godes naam; voorts ziende, dat ik Franschman was, vroegen zij opnieuw in den naam van den H. Lodewijk."— De kardinaal — doet de *Temps* verder opmerken — heeft met die hartroerende herinnering zijn voordeel weten te doen: in naam van Frankrijk, in den naam van het vaderland een beroep doende op de liefdadigheid, verliet hij den predikstoel. Alsdan nam hij een beurs ter hand, en ging, voorafgegaan door den *suisse*, de geheele kerk rond.— Het bedrag der collecte moet zeer aanzienlijk zijn geweest.

Katholieke heldenmoed.

De priesters der door Mgr. Comboni z. n. te Verona gestichte Congregatie zijn door den Paus met de missie in Soedan belast geworden. Sedert hebben zij daar met bewonderenswaardigen ijver tal van instellingen in het leven geroepen. De meeste dezer apostelen, en met hen Mgr. Comboni, hun bisschop zelf, zijn aan de vermoeienissen bezweken. Onder de overgeblevenen, die hun apostolaat heldhaftig voortzetten, vielen verscheiden in handen van den Mahdi; 3 priesters, 6 kloosterzusters en 2 fraters zijn nog gevangenen, en 1 priester, 2 zusters en 1 frater stierven aan de gevolgen der doorgestane ellende. Een der missionarissen, uit Khartoem ontsnapt, is door zijn bisschop, Mgr. Sogaro, den opvolger van Mgr. Comboni, naar Italië gezonden, om aalmoezen te gaan inzamelen, ten einde den gevangenen eenige leniging in hun nood te verschaffen en, zoo mogelijk, hen vrij te koopen. Verscheiden honderden inlandsche Christenen, vrouwen en kinderen, verzuchten mede in gevangenschap en ondergaan de wreedste slavernij. Voor deze ongelukkigen is een gedeelte der liefdegiften bestemd.

Nederlands bevolking.

Het bevolkingscijfer van elke provincie op 1 Januari 1885 wordt door de *Staats-Courant* als volgt opgegeven:

Provinciën.	Mann.	Vrouw.	Totaal.
Noord-Brabant	246,960	244,063	491,023
Gelderland . . .	248,420	242,485	490,905
Zuid-Holland. .	423,435	455,459	878,894
Noord-Holland.	368,353	393,219	761,772
Zeeland	95,629	98,336	193,965
Utrecht	102,442	104.260	206,702
Friesland	164,060	166,806	330,866
Overijsel	146,048	139,232	285,280
Groningen	131,276	134,411	265,687
Drente	64,504	59,656	124,160
Limburg	126,186	122,832	249,018
Het Rijk:	2.117,513	2,160,759	4,278,272

Zeevaart en zeehandel van Nederland.

Uit de officiëele cijfers omtrent de scheepvaartbeweging in ons Nederland maakt *De Economist* van Mei de volgende gevolgtrekkingen.

In de eerste plaats neemt het aandeel van het stoomvervoer bij den zeehandel steeds toe. Bij de inklaringen van 1871 werd reeds 47 pCt. der geheele tonnemaat door stoomschepen geleverd; in 1884 was het gestegen tot 82 pCt. Bij de uitklaringen nam het toe van 71 tot 90 pCt.

Ten tweede is het een heugelijk verschijnsel, dat het aandeel van de Nederlandsche vlag in de stoomvaart allengs grooter wordt. Bij de inklaringen met lading was het in 1871 18 pCt, en in 1880 reeds 30 pCt; daarna wisselde het af van 26—28 pCt. van de gezamenlijke stoomtonnen-maat. Wat de uitklaring met lading betreft, is de percentage onder Nederlandsche vlag van 25 tot 42 pCt. gestegen.

Ofschoon de tonnenmaat onder vreemde vlag op zich-zelve veel grooter blijft, zijn de vorderingen der Ned. vlag aanzienlijk sterker.

De scheepsbouw was zeer beperkt, iets meer dan de helft van 1883; maar 11 van de 13 nieuwe stoombooten werden door inlandsche werven geleverd.

UN SCHOOL CATOLICA
PA MUCHA HOMBER.

Tabata un cos di masjá grandi importancia, ora algun luna pasar, na Pietermaai un school Católica pa mucha homber tabata habrir, camina nan ta doena sinjanza segun nos Lei-Colonial pa Afdeeling III i II. Kiko nos a desea i nos a pidi Dios di hinter nos coerazon p'e school-aí a sosode. Dos seman mes despues di habrimentoe di e school, mas di dos cientoe scholier ta ricibi un sinjanza, koe, bao di cuidao di e Rev. Directeur, ta priminti hopi bon pa hobentud di Curaçao. Na honor di muchanan di Curaçao nos meste bisa, koe den di e school-aí, nan a discubri den e muchanan hopi bon cualidad, koe algun bé algun hende kier a nenga. Sin embargo, no ta riba e school di Pietermaai, koe awé nos ta desea di jama atencion di nos lectornan.

Den nos artikel riba Consagracion solem di e School pa mucha homber na Pietermaai, nos a scirbi: „ Nos ta spera koe ja e tempoe lo no ta leuw, koe den di e school-aí lo ta instituir un Afdeeling I també." Wel, mas prontoe koe po disé ningun hende lo por a spera, i na Otrobanda mes, dia 1 di Juli proximo, lo ta habrir un SCHOOL CATOLICA PA MUCHA HOMBER, onda, pa un prijs razonabel instruccion di Afdeeling III, II i I, esta: tur clase di instruccion lo ta doena. Anuncio oficial di habrimentoe di e school-aí nos Lectornan lo haña

na cabez; di nos advertencianan di awé.

Coe alegría nos ta saluda e grandi cos-aí, koe no a larga di costa grandi sacrificio, cuidao sin number i un confianza firme riba Providencia Divina, i koe Su Ilmo. Mgr. H. J. A. van Ewijk, coe judanza di e Comision pa School Católica, koe su Ilmo. a nombra, lo realiza di 1 di Juli. Les den diferente rama di instruccion den di e school-aí lo ta doenar di Dr. Baralt i Sr. Huyke i esaï, di berde, no ta poco recomandación maar sigur un garantía grandi pa toer tata i majornan. Pasobra e nombernan-aï a sona duranti hopi anja den toer hoeki mes di nos chikitoe isla di Curaçao hasta té den lugá sin número di America i Porto-Rico coe un sona noble i bon mereeé. Ademas di esaï, e personanan koe lo joeda, te asina leuw koe nos sabi, ta di toer manera satisfactorio i na haltura di nan trabao, mientras despues, den poco tempo, e instrucción lo ta hopi extendé ainda coe meesternan, koe lo bini foi Hoelanda.

¡Dios doena su bendicion riba e School koe lo bin ta establecé na Otrobanda, p'é sirbi pa bienestar di nos tera i pa probechoe di nos Santa Religion!

¿PIO IX TABATA MASON?

Den último tempoe masonnan a bolbe trese riba mundoe é praatje koe Pio IX tabata mason. Despues koe tabata probar di un manera bergonzoso pa masonnan koe Pio IX no tabata ricibir den logia di Philadelphia na 1824, nan a boeska otro medio pa doena apariencia di verdad na é mentira-aï i usa un arma asina deshonroso contra Encíclita *Humanum genus* di Leon XIII. Awor masonnan dici, nan a hanja den un logie aleman un documento, un diploma, koe ta proba koe Mastaï Ferretti (nomber di familia di Pio IX) a bira mason na Palermo na anja 1830.

No a tarda mucho pa é documento-aï tabata desmintí. *Bien Public*, un courant di Gent na België, a reduci é documento importante-aï na su verdadero valor, na calumnia di mas baho. E courant-aï ta bisa koe Mastaï Ferretti a bira pader na 1819; na 1827 é tabata arzobispo di Spoleto, na 1833, arzobispo di Imola, na 1839 é tabata cardinal *in petto*, i dia 14 di December di 1840 el a bira cardinal difinitivamente—¿hende por kere koe na 1839, na momento koe é tabata para pa drenta Colegio santoe di cardinalnan, Pio IX por a drenta un sociedad koe públicamente a moestra koe é no kier sino destruccion di Iglesia católica?

E mes courant-aï ta kere aïnda otro motiboe mas pa moestra koe é diploma ta obra di un falsificador. Nomber di familia di e Papa columniá no ta *Ferretti-Mastaï* manera é ta parce den é diploma, ma *Mastaï-Ferretti*. Padrino masónico di Pio IX, segoen e mes diploma, ta Wilhelm von Wittelsbach di Beieren, koe no a existi nunca. Si e prins a existi mes, anto su firma lo ta *Wilhelm* só, sin su nomber di familia Wittelsbach, manera costumbre di toer rey i prinsnan. Ademas di toer e cosnan-aï, e diploma no tien ningun fecha fijo; lo ké ta contra toer uso i costumbre.

No ta keda nada anto koe por haci hende doeda siquiera, koe e documento no ta falsoe. Ma maské e acusacion miserabel-aï a fracasá també mas, ta sigur koe cualkier tempoe atrobe nan lo hanja un otro documento pa proba di mes manera koe Pio IX tabata mason. Pa haci esaï tien aïnda suficiente logianan i den hombernan di logia, calumniador di mas. Ma larga nos acepta un koos imposibel mes, koe lo por ta probá koe Pio IX a pertenece na masonería den su hubentud; esaï lo no proba na mes tempoe koe su salimentoe for di logia ta condena masonería?

(*De Tijd*).

MOVIMIENTO MARITIMO.

(*De la Oficina-Maritima*).

ENTRADAS.

Junio 7.

Vapor inglés *Essequibo*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 188 bultos para ésta.

Vapor holandés *Prins Willem I*, de Amsterdam, Paramaribo, Demerara y Trinidad, carga: diversos.

Goleta venezolana *Ma Belle*, de La Guaira, en lastre.

Junio 8.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Junio 9.

Vapor inglés *Alice*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 606 bultos para ésta y 72 para Maracaibo.

Goleta venezolana *América*, de Cumaná, carga: café.

Goleta venezolana *Carolina*, de Barcelona, en lastre.

Goleta holandesa *Cleopatra*, de Maracaibo, carga: palo de mora y frutas.

Balandra venezolana *Meteoro*, de Aruba, en lastre.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: sal.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: cal.

Junio 10.

Goleta holandesa *Essex*, de Barcelona, en lastre.

Balandra holandesa *Phenix*, de Bonaire, carga: dividive.

Balandra holandesa *Marie*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Junio 11.

Balandra venezolana *Susana*, de Pto. Cabello, carga: cal.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

Junio 13.

Goleta venezolana *Favorita*, de Bonaire, en lastre.

Goleta venezolana *Julia*, de La Guaira, en lastre.

Balandra holandesa *Corazon de Maria*, de Sabanilla via Aruba, en lastre.

SALIDA.

Junio 6.

Vapor americano *Valencia*, para Pto. Cabello y La Guaira.

Goleta holandesa *Minerva*, para Aruba.

Junio 7.

Vapor inglés *Severn*, para Pto. Cabello, La Guaira y los demas puntos de su itinerario.

Vapor americano *Maracaibo*, para Maracaibo.

Goleta venezolana *Rosabella*, para Juan Griego.

Goleta holandesa *Perseverancia*, para Barcelona.

Junio 8.

Vapor inglés *Essequibo*, para Sabanilla, Cartajena, Colon y Pto. Limon.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, para Aruba.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, para Bonaire.

Junio 9.

Vapor holandés *Prins Willem I*, para Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Demerara, Paramaribo, Havre y Amsterdam.

Vapor inglés *Alice*, para Colon, Greytownd y Pto. Limon.

Goleta holandesa *Transit*, para Barcelona.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, para La Vela de Coro.

Goleta venezolana *Guillermina*, para Barcelona y Cumaná.

Goleta haitiana *Helena*, para Barcelona.

Goleta colombiana *Amistad*, para Rio-Hacha

Goleta venezolana *América*, para Cumaná.

Junio 10.

Goleta holandesa *Oscar*, (paquete) para Sto. Domingo.

Balandra venezolana *Nueva Constitucion*, para Barcelona.

Balandra holandesa *San Juan*, para Bonaire.

Junio 11.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Amistad*, para Bonaire.

" " *Marie*, " "

Junio 12.

Balandra holandesa *Phenix*, para Bonaire.

" " *Zephyr*, " "

Balandra venezolana *Meteoro*, para Aruba.

PARA PARTIR.

Goleta venezolana *Restauradora*, hoy para Barcelona,

Goleta colombiana *Lamia*, hoy para Rio-Hacha.

Bergantin goleta inglésa *Curaçao*, á la carga para Nueva York.

ATENCION.

Na toer jieuw di Corsou, Bonaire i Aruba, toemadó die snuif, koe sin ningoen eccpcion tabata semper masjar kontentoe koe e boon i doesji snuif die fabricka di Sjoon Kobus Naar kwa (segun testament na mie poder) a keda die legitima herencia pa mi esposo i koe mi a erf di dje ocho anja pasar, mi ta avisa koe mi no a enkarga ni na Iya, ni Lavinia, ni Eliza ni Pietjie pa swendel riba çaja snuif die mi fabricka; pasoba no ta noder di hasi esaí koe koos boon.

Mi ta haci e advertensie aki pa hoestoe no paga pa pekadoor, pasobra segoen mi ta informá koe oen heende koe yama Iya Dandandi koe a bini deen mi koerá, na oenda ta beende mi snuif, pa spekoela keen i keen sa koempra cerka mi algoen liber di snuif pa bai detalia (beende pa plaka) i e la boeska ne laatste dia nan aki di ganja e heende nan aji i toer poebliek koe snuif koe é ta beende ta di mi, e no ta bisa esaí asina kla mas pasobra mi a bisé koe si e siegie asina lo pasé maloe, pe sai e ta bini awor koe trastoe i e ta bisa ta snuif di deen koerá, ta snuif die Pietermaai pa baauw, ta snuif die famja.

Mi ta soeplika na toer heende pa no keré koe un fabricka koe ta sina bieeuw koe mas di sesenta anja i koe deen toer e tempoe ahi a haci oen snuif tantoe boon i di tantoe goestoe di hinteer poeëbloe por di oen golpi bien beende i swendel oen koos koe segoen Shi Charlotte disi ta pone heende hablá só. Ees koe no ke ta ganjá, si nan ke koempra *na hopi ó na poko* meester toema oen poko molesto die manda koempra mi snuif deen hangehi di Sjoon Kobus na poenda cerka Martina Naar i den mi koerá na Pietermaai cerka Olaai Vos; si nan ta koempra *na poko só* nan meesteer pidi na Scharlo, Otrabanda i otro loega mas mi firma di autorisacion cerka detaljadoor nan.

VIUDA J. J. NAAR.

Rebista del Mercado.

NEW-YORK, 27, Mayo 1885.

Azúcar. — (Mercado firme).			
Cuba-Mascabado	4¾	@	5 5/16
idem Centrifugo	5¼	@	6
Ptº Rico	4⅜	@	5¼
Aloe	6¼	@	7
Brazilete.			
Delgado	$ 20	@	25
Grueso	$ 25	@	30
Café. (Existencia 37,600 sacos. Mercado firme).			
MARACAIBO.			
Trujillo	8	@	8½
Boconó	8	@	9½
Mérida	9	@	11
Cúcuta	9¼	@	10
Clases extra	10½	@	12
SABANILLA. (Mercado firme).			
Ordinario	8	@	8¾
Regular	9	@	9½
Bueno	9¾	@	10¼
Superior	10½	@	11
Clases extras	11½	@	13¼
LA GUAIRA, CARÁCAS Y Ptº CABELLO. (Existencia 9,400 sacos. Mercado firme).			
Trillado	7½	@	8¼
Descerezado	9¾	@	11
CORO	7	@	8
CIUDAD BOLIVAR	8	@	11
Bálsamo Tolú	31	@	32
Bálsamo Copaiba		@	30
Cueros de chivo. (Firme y en demanda.)			
Coro escojidos 1ª		@	57½
Coro escojidos 2ª		@	37½
Coro escojidos 3ª		@	37½
Maracaibo		@	31
La Guaira & Ptº Cabello	30	@	31½
Rio Hacha sin escojer		@	37½
Cueros de venado. (Mercado con tendencia á baja.)			
Orinoco		@	24
La Guaira		@	26
Ptº Cabello		@	25
Cueros de Res. (Mercado quieto).			
Dulces La Guaira		@	18
„ Ptº Cabello		@	19
Salados		@	15
MARACAIBO.			
Dulces		@	18½
Salados		@	14½
SABANILLA, sin escojer		@	17½
BOGOTÁ, idem		@	20
RIO HACHA, sin escojer		@	15
ORINOCO, sin escojer	20	@	20½
Pro. PLATA		@	15
Caucho. (Mercado firme).			
Pará fino	65	@	66
„ ordinario	49	@	50
Cacao. (Mercado quieto).			
Maracaibo	20	@	22
Caracas	16	@	17½
Dividivi de Curazao. (Mercado quieto)	$ 40	@	45
Maracaibo	30	@	35
Hueso. (por 2,000 lbs.)		@	26.00
Lana. (Quieto)	9	@	11
Miel de Abeja.			
de Cuba, por Galon en depósito	50	@	52
de Stº Domingo. „ „	46	@	47
Palo de Mora. (Mercado firme.)			
Maracaibo	17.00	@	18.00
Sabanilla	19.00	@	20.00
Zarapia. (Firme.)	1.10	@	1.15

CAMBIOS. ☞ El cambio en Paris sobre Lóndres está hoy á fr 25.32½.

Sobre Lóndres Letras Banqueras á 3 d	v $	@	4 89½
id. „ „ „ 60 „	„	@	4 87½
Sobre Paris, „ „ „ 3 „	fres	@	5 13
id. „ „ „ 60 „	„	@	5 16
Sobre Hamburgo „ „ „ 3 „	M.	@	96
id. „ „ „ 60 „	„	@	95¼

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van gouden en zilveren voorwerpen, beleend bij de Spaar-en Beleenbank van 1 Juli t/m 31 December 1882, onder Nos. 973 t/m 5331 S, wordt voorgezet op Donderdag 18 Juni a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht, den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der interesten.

Curaçao, 30 April 1885

De Voorzitter,
(w. g.) M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Beendemeentoe na fiendiesji di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- i Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1e di Juli te 31 di December di 1882, di Nº. 973 te 5331 S, lo tien loega Djaweebs, dia 18 di Juni koe ta bini i dianan koe ta sigi.

Ta pidi eesnan koe debe riba e preendanan ai di paga nan intres afin di evita nan beendemeentoe.

Corsouw, 30 di April 1885.
President,
M. P. CURIEL.

Bij den Heer Aurelio Alvarez,
(Scharló).

Secret. van de "St. Josephs-gezellen Vereeniging" ligt de inteekening geopend OP DE

GEZAMENLIJKE NOVELLEN
VAN
H. A. BANNING.

De volledige uitgave van BANNING'S Novellen en Vertellingen zal ongeveer 15 à 18 deelen omvatten, in 8º Postformaat op zwaar papier gedrukt.

De uitgave wordt verdeeld in drie seriën, ieder van 5 à 6 deelen, die op zich zelf compleet zullen zijn. Iedere Serie zal hoogstens 100 vel druks of 1600 bladzijden bevatten.

Ten einde de verspreiding zoo algemeen mogelijk te doen zijn, is de prijs gesteld op 6 cents per vel van 16 bladzijden. Daar nu om de twee maanden een boekdeel zal verschijnen en dus elk jaar een serie, zal ieder in het bezit kunnen komen van BANNING'S Novellen tegen het gering bedrag van ruim vijf gulden per jaar of 10 cents per week.

Elk deel zal verschijnen in een keurigen omslag in chromo-lithographie, vervaardigd op de Koninklijke steendrukkerij der firma TRESLING EN CIE. te Amsterdam.

De prijs dezer uitgave is zoo laag mogelijk gesteld. Voor Curaçao en andere eilanden dezer Kolonie wordt die verhoogd door frankeering en agio van de wissels.

De eerste serie zal bevatten:

1. UIT HET VERLEDEN. UTHRECHTSCHE NOVELLEN, a. *Pieter van Straden, de Utrechtsche Omroeper.* b. *Mooi Eˈlsje* c. *De Oude Klepperman.* d. *Op de Voddenmarkt.*
2. OUDE KENNISSEN: a. *Vreemde eenden in de bijt.* b. *Tante Jet, eene Watersnoodnovelle.* c. *Drie dagen te Amsterdam.* d. *De Suikertante.*
3. DE FAMILIE WALKER. *Een kijkje in de hedendaagsche samenleving.*
4. DE HEKS VAN DE AMERSFOORTER HEIDE.
5. KO FOLKES. *Eene Amsterdamsche geschiedenis.*
6. EEN KLAVERBLAD. *Drie Novellen.*

Bij dezelfde vereeniging is te verkrijgen.

Het prachtige Lith. Phot. portret
VAN DEN
II. Dominicus Stichter van de orde der Predikheeren.
Prijs *f.* 1.50 Cur. oour,

Victoria-water
Natuurlijk Koolzuurhoudend Mineraalwater

uit de "Victoria Bron" te Oberlahnstein bij Ems is niet alleen voor gezonden een zeer welsmakende en verfrisschende drank, maar tevens een uitstekend geneesmiddel in vele gevallen van ziekten, in 't bijzonder bij die der maag en ademhalingsorganen, alsmede bij zenuwachtige toestanden.

De verkoop van 1,200,000 flesschen en kruiken in het eerste jaar der Exploitatie dezer bron is wel het beste bewijs van de voortreffelijkheid van dit mineraalwater.

Verkrijgbaar bij
JAN MONSANTO — OTROBANDA
en
WILLEM JOLLEY — WILLEMSTAD.

TINI DI BENDE
NA
DRUKKERIJ DI VICARIATO.
BOEKINAN SIGIENTE:

Boeki di Oracion	ƒ	0,63
„ „ „ coe Congregaci i Cantica		1,50
Boeki di Tomas A. Kempis (binder)		1,—
„ „ (coser)		0,60
„ „ **Cantica**		0,15
„ „ **Catesaci**		0,10
„ „ **Rosario**		0,10
„ „ **Historia di Bijbel**		0,15
Boeki di leza (tata i mama)		0,15
Camina di Cruz coe Meditacion		0,75
Cieato cuenta (binder)		0,60
(coser)		0,30
Les i Evangelionan di toer Dia Domingoe		2,—
Mees boeki, band ordinario		1,50
Nobena na honor di San Dominico		0,05
Nederl—Papiamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)		1,50
„ mees (coser)		1,—
Rekenboek		0,15

TE KOOP
BIJ
ELLIS & DANIA
OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer - koper - blik - en verfwaren; aarde - glas - en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN
HET BEROEMDE
St. APOLINARIS WATER.

De firma
DERICKS & GELDENS TE DRUTEN
[GELDERLAND]

beveelt zich bij belanghebbenden alhier welwillend aan, tot de levering van

ROODE EN BLAUWE Fransche Pannen,
MODEL BOULET.

1e soort blauwe	45.00	per mil
1e soort blauwen en 1e rooden	40.00	„ „
2e „	35.00	„ „
3e „	30.00	„ „

Deze pannen dekken 20 per vierkante Meter.)

Alsmede: van blauwe en roode plavuizen voor dezelfde prijzen
— van profielsteenen [voor lijsten], in alle vormen volgens teekening à 25.00 en hooger per kubieke meter,
— van leipannen voor 20 à 30.00 per mil.
— van holle steenen voor 10 à 15.00 per mil.
— van mozaiek-tegels en terra-cotta werk volgens teekening.

Bestellingen worden binnen een maand uitgevoerd.

☞ Solide agenten gelieven te correspondeeren met de firma zelve.

TA DI BENDE.

Pa motibo di salimentoe foi tera ta di bende algun MUEBLE BON CONSERVA, COS DI GLAS, etc. Ta *dia razon i dia viérnes*, mainta di 9 ora té 11 ora, i atardi foi 4 té 6 ora hende por bin mira nan na cas mees di es koe ta scirbi aki bao.

Curaçao, 28 di Mei 1885.

DEW. C. F. A. MOORREES.

POLVOS DE BRONCE
PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes		la onza	ƒ 1,25
Color de oro, fino para tarjetas	„	„	1,50
Color de oro, extra fino	„	„	2,50
Color de plata,	„	„	1,25
Color de plata, fino	„	„	1,50
Color de Cardenal, fino	„	„	1,50
Color Azul de plomo, fino	„	„	2,—

De venta en esta libreria.

DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE
MET HONDERDEN KEURIGE PLATEN

verschijnt in wekelijksche en maandelijksche uitgave.

12 maandelijksche afleveringen vormen een boekdeel van 416 bladzijden in folio en geven een aangename en wetenschappelijke lectuur.

Met 1º Augustus is zij haar 18e jaargang ingetreden:

Abonnementsprijs
per jaargang ƒ 3,60
franco „ 6,60 Holl. Courant.

Men abonneert zich voor een geheelen jaargang bij de Maatschappij
DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE,
's Hertogenbosch
of bij haar agent
Aurelio Alvarez.
(*Secret. der St. Josephs Ver.*)

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt é hijos.